

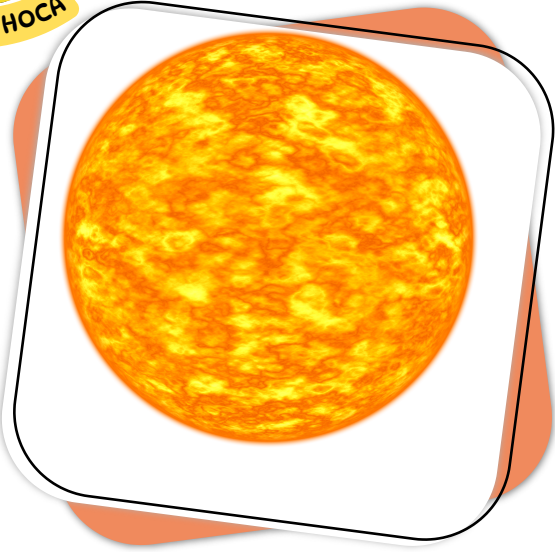
ELDİVENLİ HOCA

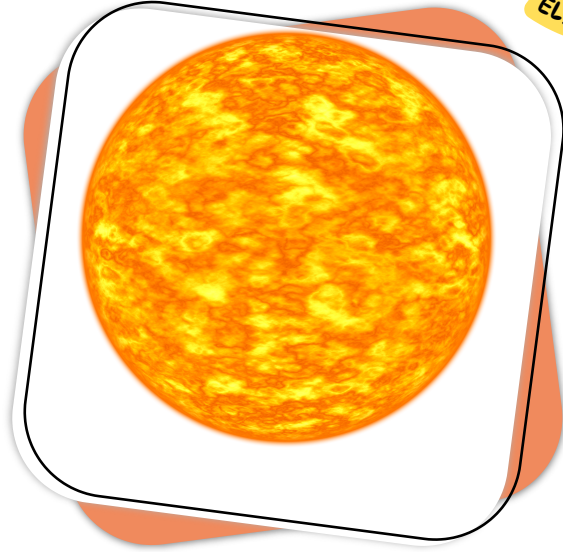
5. SINIF FEN BİLİMLERİ
GÖKYÜZÜNDEKİ
KOMŞULARIMIZ
GÜNEŞ ve AY

ELDİVENLİ HOCA

GÜNEŞ

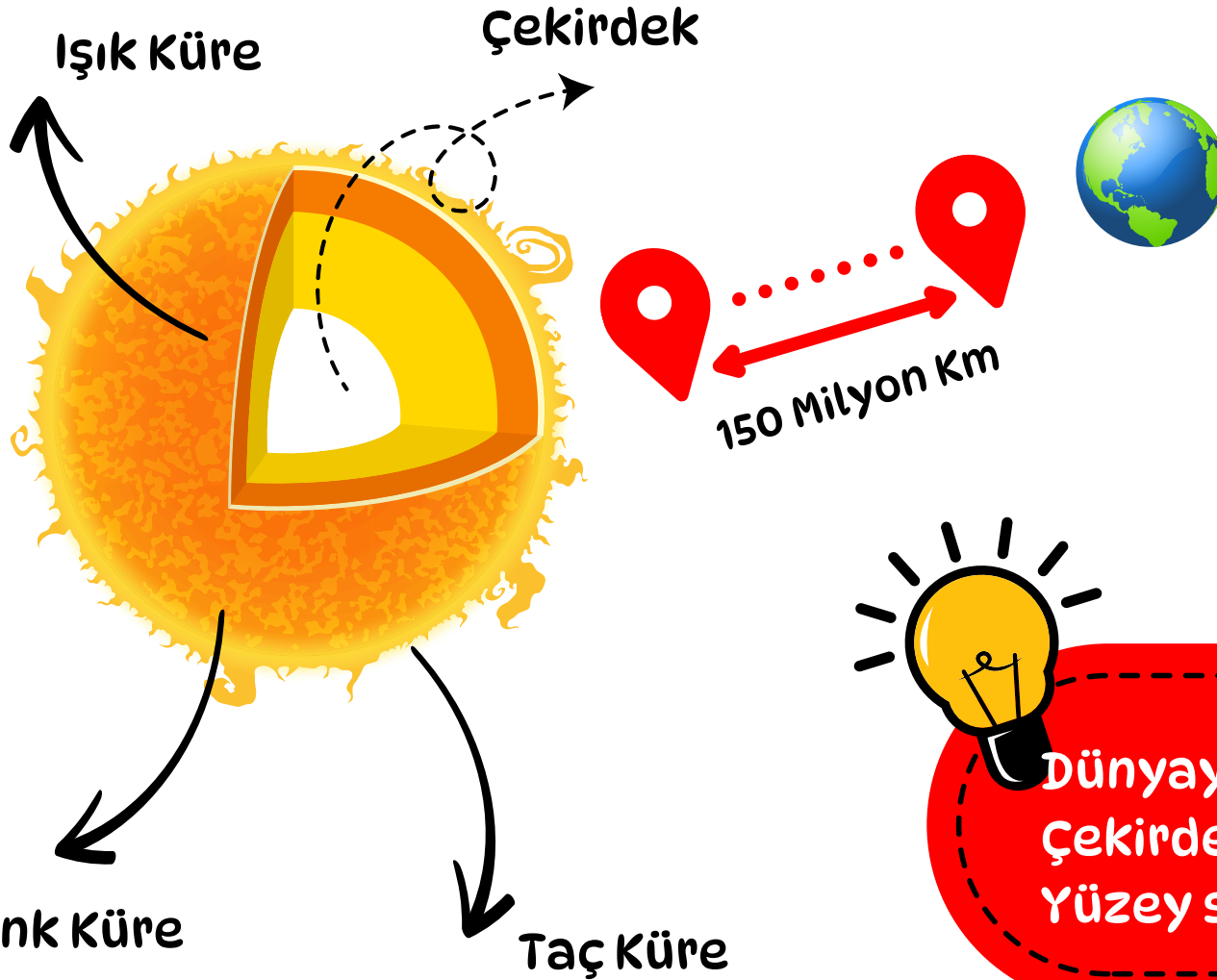
- Orta büyüklükte dünyaya **en yakın yıldızdır.**
- Hem **ısı** hem de **ışık** kaynağıdır.
- Yaşamımızın kaynağıdır.
- **Küre** şeklindedir.

- Katmanları vardır.
- Sıcak gazlardan oluşur.
- **Kendi eksenini etrafında döner.**
- Gazsal yapısı vardır.
- **Hidrojenin helyuma dönüşmesiyle** ısı ve ışık enerjisini sağlar.

ELDİVENLİ HOCA

GÜNEŞ'in katmanları

Çıplak gözle, teleskop, dürbün veya merceklerle bakılmaz!!

Saat yönünün tersine doğru dönüş yapar.

Dünyaya uzaklığı 150 milyon km'dir.
Çekirdek sıcaklığı 15 milyon derecedir.
Yüzey sıcaklığı 6000 derecedir.

ELDİVENLİ HOCA

ÖNEMLİ BİLGİLER

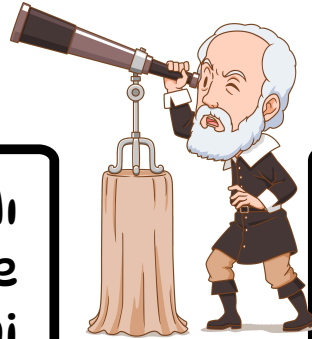
Güneş'in içine yaklaşık 1 milyon dünya sığar. Isı ve ışık yaydığı için ateş topu gibi görünür.

Güneş'i olduğundan küçük görmemizin sebebi, uzaktaki nesnelerin gerçek boyutlarından küçük algılanmasıdır.

400 yıl önce kendi icadını teleskopla kağıt üzerine düşürdüğü güneş lekelerini gözlemlemiş, güneşin kendi eksenini etrafında döndüğünü keşfetmiştir.

Müslüman bilim adamı Fergani, güneşin kendi eksenini etrafında döndüğünü ilk keşfedendir.

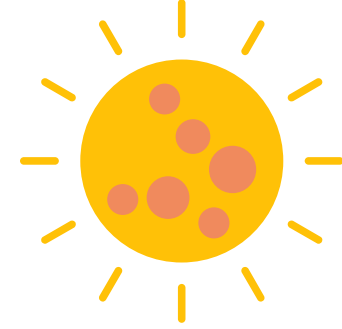
ELDİVENLİ HOCA

GÖKYÜZÜNDEKİ KOMŞULARIMIZ

Aşağıda güneşin özellikleri belirtilmiştir. Boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yazalım.

- ve kaynağıdır.
- büyüklükte yıldızdır.
- kaynağıdır.
- topuna benzer.

Güneş'in yüzeyinde belirli noktalarda lekeler mevcuttur. Bunun sebebi nedir?

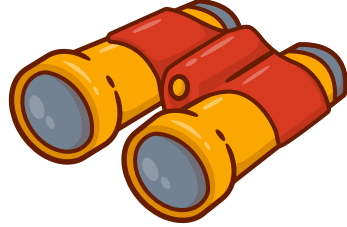
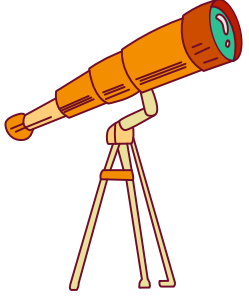

ELDİVENLİ HOCA

GÖKYÜZÜNDEKİ KOMŞULARIMIZ

Aşağıdaki araçlardan hangisi Güneş'i gözlemlemiz için kullanılabilir?

Aşağıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır.

- Güneş'in şekli küreye benzer.
- Güneş'in katmanları yoktur.
- Güneş'in çekirdeğinin sıcaklığı yüzey sıcaklığından azdır.
- Güneş kendi eksenini etrafında dönmez.

ELDİVENLİ HOCA

AY

- Dünyamıza en yakın gök cismidir.
- Tek doğal uydumuzdur.
- Güneş'ten aldığı ışığı yansıtır, ışık kaynağı değildir.

- Küre şeklindedir.
- Evreleri vardır.
- Atmosferi yok denecek kadar azdır. Hava olayları görülmez.
- Gece ve gündüz sıcaklık farkı fazladır.

ELDİVENLİ HOCA

GÖKYÜZÜNDEKİ KOMŞULARIMIZ

Dünya

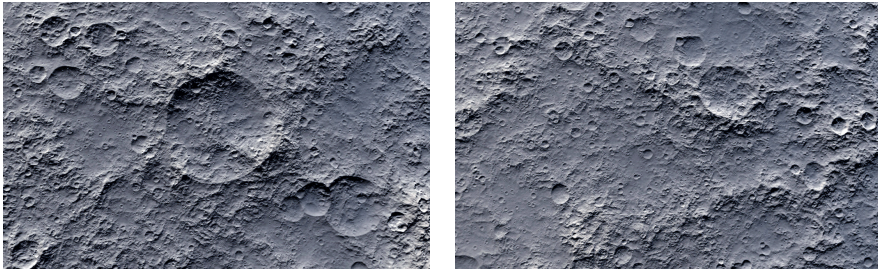
384 bin km

Ay

Yüzeyi toz tabakası ile kaplıdır. Rüzgar ve yağış görülmez.

Saat yönünün tersine doğru dönüş yapar.

Ay'ın Yüzeyi

Dünyaya uzaklığı 384 bin km'dir.
Dünya ve Güneş'ten küçüktür.
Güneş'ten büyük görünmesinin sebebi
Dünya'ya daha yakın olmasıdır.

ELDİVENLİ HOCA

Ay'ın Hareketleri ve Evreleri

- Ay kendi eksenini etrafında **dönme**, dünyanın ve dünya ile birlikte Güneş etrafında **dolanma** hareketi yapar.

- Dünya etrafında yaklaşık 29.5 günde dolanır.
- Dünya ile birlikte Güneş etrafında 365 gün 6 saatte dolanır.

- Dünyadan bakıldığında Ay'ın hep aynı yüzünün görünmesinin sebebi; Ay'ın kendi ekseninde dönme süresi ile Dünya etrafında dolanma süreleri yaklaşık eşit olmasıdır.

ELDİVENLİ HOCA

ÖNEMLİ BİLGİLER

Güneş, Dünya ve Ay'ın hepsi aynı yönde dönmektedirler. Güneş, Dünya ve Ay saat yönünün tersine dönerler.

Ay'ın 8 evresi vardır. İki ana evresi arasında geçen süre bir haftadır.

Ay'da atmosfer çok ince olduğu için gece ve gündüz sıcaklık farkı çok yüksektir.

Hilal: Ay'ın Türk bayrağında gözlemlenen evresidir. Yeni ay: Ay'ın Dünya'dan bakıldığında görünmediği evredir.

ELDİVENLİ HOCA

GÖKYÜZÜNDEKİ KOMŞULARIMIZ

Ay'ın yörünge hareketleri nedeniyle Dünya'dan görünen kısımları sürekli değişir. Bu duruma ayın evreleri denir. 4 ana evre 4 ara evre olmak üzere 8 evre vardır. Ana ve ara evrelere ikişer örnek veriniz.

Aşağıdaki şekilleri örnek olarak kullanırsak hangisi Güneş, hangisi Ay, hangisi Dünya olabilir?

ELDİVENLİ HOCA

GÖKYÜZÜNDEKİ KOMŞULARIMIZ

Aşağıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır.

- Yüzeyi pürüzsüzdür.
- Ay'ın yüzeyinde gökcisimlerinin çarpması nedeniyle derin çukur(krater), kayalıklar, vadiler ve yüksek dağlarbulunur.
- Ay Güneş'ten küçük Dünya'dan büyüktür.

Dünya'dan bakıldığında Ay ve Güneş'in aynı boyutlarda görünmesinin sebebi ne olabilir?

ELDİVENLİ HOCA

GÖKYÜZÜNDEKİ KOMŞULARIMIZ

Dünya'dan bakıldığında Ay'ın hep aynı yüzü görünür. Bu durumun sebep nedir?

Güneş, Dünya ve Ay hangi yöne doğru dönmektedir?